

YOU²⁰¹⁶

een korte persoonlijke impressie

BredaPhoto toont the state of the art van de hedendaagse fotografie aan de hand van een internationaal relevant maatschappelijk thema: actueel, prikkelend en op een originele manier getoond. In 2016 is het thema YOU, waarbij BredaPhoto zowel de creatieve als de kwetsbare kant van de zelfredzaamheid belicht. In de keuze voor het werk én in de presentatie daarvan wordt gestreefd naar de hoogst haalbare kwaliteit. Het festival presenteert internationaal gerenommeerde kunstenaars zij aan zij met jong talent en stimuleert uitwisseling tussen beide.

[bron website bredaphoto]

Opvallend is het aantal buitenfoto's dat te bewonderen valt. Ik denk dat pakweg 60% van alle getoonde foto's op imposante grootte door Jan en Alleman kunnen worden bekeken. Daarmee is het een toegankelijk festival ook voor degenen die niet in eerste instantie behept zijn met het fotovirus. De buitenfoto's concentreren zich in het Chassé-kwartier in het centrum van de stad en op het Noordelijk gelegen stadsstrand Belcrum Beach. Daar trof ik het extra vanwege een drive-in met allerlei presentaties en de, in het kader van hergebruik, geweldige hoeveelheid snuisterijen én rommel die op het mammoetterrein aanwezig is. Een handig formaat gidsje zorgt ervoor dat je alle exposities makkelijk vindt; handig ook vanwege de korte teksten, -zowel in het Nederlands als Engels-, en de twee plattegronden. Tot slot, als je uitgekeken bent, ligt er voor 25 euro nog een magnifieke catalogus die de naam boek meer dan waard is.





Een opvallende presentatie is die van Pauline Niks en Jesse Cremers: 'Caravan bending and stretching the rules'. Pauline Niks (NL 1982) studeert aan de academie voor schone kunsten in Gent en in dat kader deed ze een stage van enkele maanden aan de academie in Stockholm. Het leven in Zweden is duur en ze besloot om samen met haar partner, kunstenaar Jesse, in een kleine caravan, -met potkachel-, te gaan wonen. Ze werkten samen aan een kunstproject en legde tegelijkertijd hun leven fotografisch vast. Ze konden rekenen op veel sympathie en bijval van de 'gewone mensen' maar de grote bedrijven hadden minder op met hun leefwijze. Ze besloten een eigen corporate CARAVAN op te richten met bedrijfskleding, logo en vlag en de onderneming groeide uit tot een heus merk CARAVAN. In dat kader leven zij ook gedurende het gehele fotofestival op deze wijze op het grasveldje voor het Bredase museum. "Met eigen gemaakte extra vuilbakken en lichtmasten", zoals Pauline me vertelt. "Na het festival gaan we terug naar Antwerpen waar we ook in de caravan blijven wonen tot midden volgend jaar. Dan ga ik naar China om daar mijn afstudeerproject te realiseren."

In het Breda's museum verschillende exposities waaronder die over Jan, een oudoom van Robin de Puy. Jan woont in Denemarken en heeft Alzheimer. Opvallend wat mij betreft de intimiteit en het ingetogene van de serie maar ook de vreugde die in een aantal foto's zichtbaar is.

In het museum ook het werk van Brigitte Zieger met een kritische kijk naar de wijze waarop oorlog en geweld in onze samenleving wordt afgebeeld. Het zijn allemaal gevonden foto's van vrouwen met pistolen en geweren en bewerkte de foto's waardoor ze oud en verloren geraakt lijken.



In het museum ook het werk van Brigitte Zieger met een kritische kijk naar de wijze waarop oorlog en geweld in onze samenleving wordt afgebeeld. Het zijn allemaal gevonden foto's van vrouwen met pistolen en geweren en bewerkte de foto's waardoor ze oud en verloren geraakt lijken.

Een expo die ook veel indruk maakte was die van Antoine Wagner (ja, zijn betovergrootvader was de beroemde Richard Wagner). Portretfoto's en landschapsfoto's steeds in paren en elke foto ongeveer 1,5 meter bij 2 meter. De portretten zijn van gevluchte kunstenaars en intellectuelen, steeds relatief klein in een hoek van de foto.



Nog een fenomeen is de serie 'A constructed family' van Eva Beazar. De Belgische fotografe maakte een reeks hybride portretten; dat wil zeggen ze portretteerde een aantal familieleden waarbij de ogen steeds op elkaar samenvielen waardoor het portret dat ontstaat trekken heeft van alle familieleden samen. Ik herinner me dat er een jaar of tien geleden een fotograaf dat met mensen van verschillend ras heeft gedaan om zo bijvoorbeeld de universele Aziat of Europeaan te tonen.

Van de buitenexposities wil ik er enkele nog noemen. Meteen na buitenkomst uit de stadsgalerij de expo van Bianca Sistermans: alledaagse erfenissen. Een goor stukje zeep in een wasbak, een half 'uit het lood geslagen' koffiefilter, hagel-slagkorrels in het boterkuipje, enfin ga zo maar door. Regelmatig zag ik een grimas of gekrulde mondhoeken bij de bezoekers.



Xu Yong toont grote foto's in het Chassépark van de vreedzame protesten in China waar duizenden mensen omkwamen vanwege de agressie van de overheid. Nu 27 jaar later toont hij de foto's in negatief. Daarmee krijgen ze iets anoniems terwijl je de verschrikking en het kwaad wel blijft zien. Even dacht ik dat dit in beginsel en met gemak foto's zouden kunnen zijn van hier en nu in een ander continent. Wie in China openlijk over de gewelddadige overheid spreekt riskeert gevangenisstraf. Xu had de grootste moeite om zijn boek in 2015 uit te geven!



Ik blijf nog even hangen in het Chassépark om te getuigen van 'Scrublands' van de Fransman Antoine Bruy. Over mensen die hun ontslag nemen, afscheid nemen van rijkdom en opnieuw beginnen in hun utopia, ver weg van de stad en de luxe.

Ook van de serie van de in de omgeving van Breda wonende daklozen in hun schamele onderkomens was ik erg gecharmeerd. Opvallend vond ik de kracht en de inventiviteit van deze mensen waarbij de scheidslijn tussen recreatief kamperen en overleven als 'homeless people' en dunne lijkt te zijn.



Károly Effenberger toont in hele donkere foto's, ook nog eens in een door bomen omgeven donker deel van het park, de serie 'ALLEEN' over de vereenzaming in het welvarende West Europa. Onafhankelijkheid als eigen keuze met voldoende middelen kan voor mensen prima werken. Effenberger laat echter de keerzijde zien waar mensen geen geld hebben en onafhankelijkheid overgaat in vereenza-

ming in een individualistische samenleving waarin de overheid zicht terugtrekt en mensen aan hun lot overgelaten worden.

Op de tocht door BredaPhoto mag 'Wolfskinder; a post war story' van Claudia Heinnermann (Galerie Ecker) zeker niet ontbreken. De Duitse oorlogsvluchtelingen na de Tweede Wereldoorlog voor de Russen naar de bossen van Litouwen. De fotografe zocht de, nu hoogbejaarde, wolfskinderen op en legde hun verhalen zowel fotografisch als in tekst vast. Indrukwekkende documentaire fotografie met een zuiverheid en betrokkenheid van de bovenste plank!

De expositie Carl de Keijzer in Faam miste ik op mijn fietstocht van het centrum naar het Noorden van de stad. Ik had me verreden en kwam uit bij het Electron waar Koen Theys meer dan 2000 YouTube filmpjes van 'the final countdown' monteerde en dat op 3 levensgrote schermen. Helaas was dit minder aan me besteed en toog ik aan het eind van de dag naar Belcrum Beach. Daar heb ik meer gelummeld dan gekeken; ik was waarschijnlijk beeldmoe. En natuurlijk, ja ik heb veel meer gezien dan hier is vermeld. Ga zelf kijken dus!

Geïnspireerd door al het moois en interessants dat ik die dag gezien heb, kon ik het niet laten aan het eind nog wat foto's te schieten op Belcrum Beach.

[Peter van Tuij, 11 oktober 2016]



Alle foto's in deze bloemlezing gefotografeerd door peter van tuijl